

De Duitsers hebben een grote adventstraditie. Daarin passen elk jaar opnieuw *Adventsbegeleiter*, kleine boekjes die je meenemen op weg naar kerst. Zoals de Duitse adventskalenders bestaan ook die uitgaven uit 24 hoofdstukjes. De bedoeling is dat je vanaf 1 december elke dag een stukje leest om op kerstavond uit te komen bij hoofdstuk 24.

“Een korte halte midden de dagelijkse beslommingen in de advent.”

Duitse uitgeverijen publiceren elk jaar nieuwe adventsboekjes met een soms verrassende insteek. De katholieke uitgeverij *Echter* geeft dit jaar onder meer *24 Adventsimpulse für Fussballfreunde* uit. Daarin gebruikt auteur Thorsten

te worden van ons leven en van onze relatie met God”, klinkt het. “Waarom ons daarvoor niet eens door het voetbal laten inspireren?”

Zout in de soep

De auteur die tot doctor in de theologie promoveerde op het thema “passie en voetbal”, dribbelt slim langs voetbalinzichten en koppelt er levensvragen aan. Zo laat hij het beeld van supporters die voor een geweldige atmosfeer zorgen – “zout in de soep van het voetbal” –, volgen door de vraag: “Waaruit put ik de kracht de uitdagingen in mijn dagelijkse leven te beheersen?” Elk stukje eindigt met een vraag of een stelling waarover de lezer nog even verder kan mediteren. In het stukje over doelpunten: “Ik sta stil bij die momenten waarop iets van het mysterie van het leven oplicht”. Oud en jong komen aan hun trekken bij Kapperer. Hij grasduint daarvoor in de rijke Duitse voetbalgeschiedenis. Oudere lezers herinneren zich ongetwijfeld onder meer de sensationele WK-finale tussen – toen – West-Duitsland en tofvoetballer Hongarije. Al vroeg in de wedstrijd

Thorsten Kapperer, **Tooor. 24 Adventsimpulse für Fussballfreunde**, Echter, Würzburg, 104 blz.

Matthias Leis, Thomas Ochs & Johannes Treffert, **Singen, beten, Glühwein trinken. 24 Haltestellen vor Weihnachten**, Echter, Würzburg, 152 blz.

Willi Oberheiden, **Türen öffnen sich. Ein Adventsbegeleiter für Gefangene**, Echter, Würzburg, 112 blz.

Voor een digitale adventsretraite kunt u terecht op www.ignatiansbiddens.org

sten zijn” krijgt plots een nieuwe dimensie: de Bijbel krijgt betekenis in het dagelijkse leven. Foch hoedt de theoloog er zich voor voetbal en religie zomaar gelijk te stellen: “Voetbal is een autonome cultuur die door onafhankelijke verenigingen gedefinieerd en gecontroleerd wordt en die eigen wetten volgt. Daarom pleit ik ervoor: laat het voetbal voetbal en de godsdienst godsdienst zijn”. Een binnenkopie die Kapperer niet kon laten voorbijgaan.

Haltestelle

Matthias Leis, Thomas Ochs en Johannes Treffert geven in hun *Singen, beten, Glühwein trinken. 24 Haltestellen vor Weihnachten* dagelijks een bezinning langs de haltes van het leven en koppelen daaraan vragen voor een persoonlijke verwerking van de lezer. Elke *Haltestelle* eindigt met een gebed. Daardoor is het boekje volgens de auteurs geschikt om ook in groep te lezen, “als een soort levende adventskalender”. Leis, Ochs en Treffert doen uit de doeken hoe ze vorig jaar langs de bus- en tramhaltes van Mannheim gingen om daar een *Ersatzhaltestelle* op te bouwen. Mensen die langskwamen werden uitgenodigd er even te verpozen. “Veel mensen namen dat aanbod aan”, klinkt het. “Ze bleven staan, namen een impuls mee, onderhielden zich met ons of luisterden naar de muziek. Een korte halte midden de dagelijkse beslommingen in de advent, elke dag op een andere plek met de meest uiteenlopende ontmoetingen.”

Of het nu om “aankomen”, “opnieuw beginnen”, de “achtbaan van het leven” of “toevlucht vinden” gaat, dit boekje biedt elk wat wils. En bij elke halte is het hoopvol uitkijken naar wat komen gaat – advent in de volle be-

tekenis van het woord. De geformuleerde vragen bij de impulsen zijn bewust gelovig, maar nooit opdringerig: “Waar zoek ik toevlucht en geborgenheid? Vind ik die ook in mijn geloof? Ken ik ‘bijzondere ruimtes’, zoals bijvoorbeeld een kerk waar ik kan herademem en tot rust komen? Laat ik mij ook met mijn twijfels, vragen en donkere kanten door God beminnen?”

Gevangenisalmoezenier Willi Oberheiden schreef met *Türen öffnen sich. Ein Adventsbegeleiter für Gefangene*. De cover grijpt de lezer al van bij de eerste aanblik naar de keel. Vanuit een donkere ruimte kijk je door een deur waarlangs het buitenlicht binnenvalt. Met een dagelijks Bijbelcitaat, een inhoudelijke impuls, een overweging hoe je vandaag kan handelen en een meditatieve tekst biedt Oberheiden een “deurtje om te openen” aan zoals de deurtjes op een traditionele Duitse adventskalender. Voor wie een langere gevangenisstraf uitzit, confronteert zeker het stukje bij het begin van de advent: “Deuren sluiten en scheiden mij van de anderen. Beschermen ze de anderen? Of beschermen ze mij? Misschien dat ook. En ik weet: deuren die sluiten, kan je ook opnieuw openen”.

Aangrijpend

Als gevangenisalmoezenier kent de auteur zijn doelpubliek goed. Hij weet waar de gevoeligheden liggen, onder meer wanneer hij over de familie van de gedetineerde schrijft: “Zonder haar was ik er niet. Misschien is ze niet onbeschadigd. Misschien zelfs het tegendeel. Misschien gebroken, kwetsend, kapot. Maar het is mijn familie. Zoals ze nu eenmaal is.” Voor wie concrete gedetineerden voor ogen heeft, zijn het aangrijpende woorden. III